

En av våra främsta tonsättare

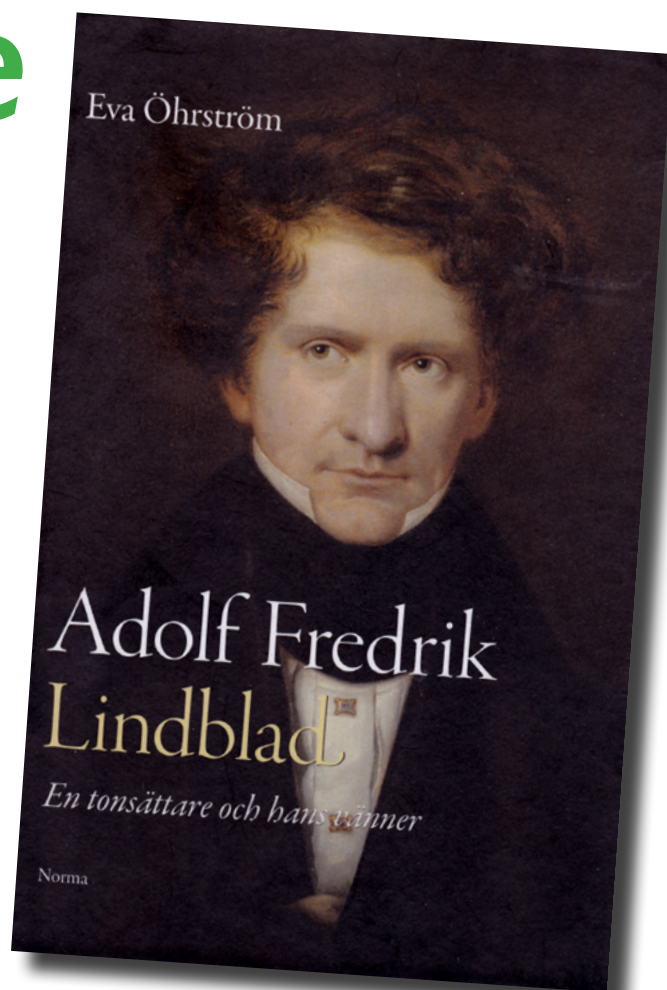
I inledningens andra stycke slår författarinnan, Eva Öhrström, fast, att "Adolf Fredrik Lindblad är nästan bortglömd idag". Är det så illa? Ja, om man tänker på hur lite av hans samlade produktion som framförs nu för tiden, måste man nog tyvärr hålla med henne. Orsaken till det ska jag återkomma till, men det är inte på grund av bristande kvalitet hos musiken.

När Adolf Fredrik Lindblad föddes 1801, var framtidsutsikterna för honom inte de bästa: han var en "oäkting" och hans far var okänd, även om det finns indikationer på vem det kan ha varit. Men han hade tur och blev adopterad av en välbärgad köpman, Carl Lindblad, och med hans stöd skaffade han sig så småningom en gedigen, musikalisk utbildning i Sverige och Tyskland, lärde sig tyska flytande, blev nära vän till Felix Mendelssohn och hamnade i sällskap med sin tids yppersta intellektuella elit, kretsen kring Malla Silfverstolpe, som med sina "salonger" fungerade som en kulturlivets katalysator. Lindblad blev vän med Erik Gustaf Geijer, Per Daniel Amadeus Atterbom, Fredrika Bremer, Carl Jonas Love Almqvist och många andra framstående män och kvinnor. Han undervisade kungahuset i musik och blev något av en fosterfar för Jenny Lind, ja, han förälskade sig t.o.m. i henne, men till någon erotisk förbindelse dem emellan kom det säkert inte.

Att hans hustru Sophie drabbades av psykiska problem förmörkade familjens liv periodvis, även om hon verkar ha blivit bättre med tiden. Paret Lindblad fick tre barn, Lotten, Malla och Per, och Lotten utvecklades till en av landets skickligaste pianister till sin fars stora glädje. Efter det att hon hade gift sig med Urban von Feilitzen och flyttat till Lövingsborg i Östergötland, flyttade också Adolf Fredrik och Sophie dit och bodde då i ett nyuppfört, eget hus.

Om detta och mycket annat handlar boken "Adolf Fredrik Lindblad. En tonsättare och hans vänner". Nyligen läste jag Anders Gabriel Sundströms "Beethoven i Sverige" (recenserad i Kamarmusik-Nytt nr 4 2016), som ger intressanta inblickar i det svenska kulturlivet under 1800-talet. Det gör Eva Öhrströms bok också, och det är alltså i första hand inte en bok där Lindblads kompositioner analyseras djupare, även om den också innehåller analyser av några av hans viktigaste sånger, körverk, kamarmusikverk och de båda symfonierna. Nej, det är framför allt en bok om personen Adolf Fredrik Lindblad, det liv han levde och de människor som omgav honom. Det gör den på intet sätt mindre intressant, när man får läsa om personen bakom kompositionerna, och omständigheterna kring hur dessa kom till.

Lindblad var en av vårt lands mest respekterade personer på sin tid. Hans musik framfördes dessutom mycket i våra nordiska grannländer och inte minst i Tyskland, där den tycks ha värderats mycket högt. Varför är Adolf Fredrik Lindblad då så okänd idag? Eva Öhrström ger en trovärdig förklaring: på Lindblads tid var hemmen, salongerna, de viktigaste konsertscenerna, och det Lindblad skrev, huvudsakligen sånger, skrev han för dessa salonger (förutom sångspelet Frondörerna och de båda symfonierna). I slutet av 1800-talet blev konsertsalar som Kungliga Musikaliska Akademiens stora sal, invigd 1878 (Lindblads

dödsår!) de främsta konsertscenerna. Där passade Franz Berwalds fyra symfonier och annan orkestermusik, men inte lika självklart Lindblads romanser.

Lindblad skrev också en del kamarmusik, som tyvärr är föga känd idag, men den omfattar bl.a. sju fullbordade stråkkvartetter, två stråkkvintetter och lika många duoverk samt en trio för piano, violin och viola, dessutom ett antal pianostycken. Det kan finnas anledning att väcka allt detta till liv igen!

I efterskriften till boken erkänner författaren att boken tagit lång tid att skriva, och tacka för det! 286 sidor text, 1.075 noter från endast ett par ord till nästan en halv sidas längd, massor av källhänvisningar och en personförteckning. Det är klart att det tagit tid. Resultatet är alltså mycket läsvärt, men tyvärr är boken full både av mindre och mera pinsamma korrekturfel. Låt mig bara nämna ett par: familjen von Koch stavas åtminstone på ett ställe "von Kock", och vem var "Fredrik Bremer" på sidan 191? Ibland kan felen göra att man blir förvirrad och undrar, vem/vad som avses (och nu menar jag inte de ålderdomliga stavningarna i källcitatet). Det verkar som om förlagen idag inte läser korrektur. Det är synd på så rara ärtor.

CALLE FRIEDNER

EVA ÖHRSTRÖM
ADOLF FREDRIK LINDBLAD
EN TONSÄTTARE OCH HANS VÄNNER
NORMA